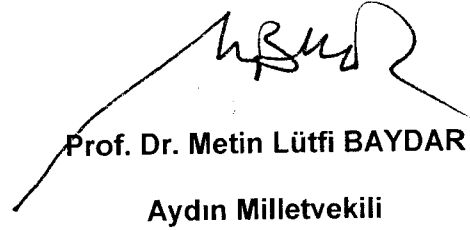

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Fikri Işık tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR
Aydın Milletvekili

Son günlerde basına yansıyan haberlerden de anlaşılmıştır ki; TÜBİTAK, son derece öznel kriterlerle çeşitli yayınlarını yasaklamakta ve imha etmektedir. TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Arif Ergin, "TÜBİTAK bünyesinde çıkan kitaplar 'kültürel uygunluk ve yerelleştirme' denetiminden geçiriliyor. Bu kriterlere uymayan kitaplar imha ediliyor. Şu ana kadar yayınlanan 700 kitaptan 362'si test sürecinden geçirildi, 50 binden fazla kitap imha amacıyla toplatıldı" demektedir. TÜBİTAK'ın 'yerlilik ve kültürel uyum' olarak açıklanan iki kritere uymadığı takdirde toplatıp imha etmesi beklenen 50 bin kitabın ilki 'Gökkuşağının Tüm Renkleri' isimli çocuk kitabı oldu.

Yine Hatırlanacağı üzere 2009'un UNESCO tarafından "Darwin Yılı" ilan edilmesiyle birlikte tüm dünyada bilim çevreleri ve yayınları Darwin özel sayılarıyla çıkmıştı. Türkiye'de de tartışma, *Bilim ve Teknik* dergisinin Darwin'le ilgili kapağının sansürlenerek değiştirilmesiyle gündeme girdi. TÜBİTAK, derginin Darwin ve evrim teorisine ayrılmış olan sayısının kapağını değiştirmiş, Darwin'e ilişkin yazıları çıkarmış ve sorumlu yazı işleri müdürünün görevine son vermişti.

Bilindiği gibi, hükümet tarafından sunulan TÜBİTAK yasası 2008 yılında Meclis'ten geçirilmişti ve böylelikle TÜBİTAK, sahip olduğu özerk konumunu kaybederek, hükümetlerin kolayca müdahale edebileceği bir niteliğe gerilemişti.

Yukarıda bir kısmını verdiğimiz çeşitli örnekler, bilimsel olma iddiasıyla faaliyet gösteren bir kurumun, politik saiklerle hareket ettiğini ve bilim ve eğitim alanında hükümet uygulamalarının ve baskılarının ne aşamaya geldiğini ileri süren iddialara dair güçlü emareler taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) TÜBİTAK'ın bilimsel alanlarda 'yerlilik ve kültürel uyum' gibi son derece öznel ve bilim alanının dışındaki kriterlerle hareket etmesi, ne anlama gelmektedir?
- 2) Bu kriterleri belirleyen kimdir ve bu kriterler hangi toplumsal formasyon referans alınarak belirlenmektedir?

- 3) Böylesi bir öznel kriterin referansıylâ, evrensel niteliğâ sahip ve çoğû yabancı yazara ait, yaklaşık 50 bin adet kitabın imha edileceğî doğru mudur?
- 4) Bu öznel kriterler referansıylâ meseleye yaklaşılsa bile; 'Gökkuşacağının Tüm Renkleri' isimli çocuk kitabının yasaklanmasına neden olan şey nedir?
- 5) Bilimsel faaliyet göstermesi beklenen bir kurumun, özerklikten soyutlanarak hükümet denetimine alınması, açık bir politik baskı değil midir?